

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg vil gerne kvittere for fru Elisabeth Arnolds bekræftelse af, at det, fru Elisabeth Arnold sagde, var – og jeg citerer – at hun ikke ville sige, at det ikke havde kostet arbejdspladser. Det er jeg helt tilfreds med, for det vil i ikke-radikale øren jo lyde, som om det har kostet arbejdspladser. På anden vis kan det altså ikke forstås.

Så vil jeg godt sige til hr. Peter Duetoft, at når hr. Peter Duetoft tilkendegiver, at Venstre har meldt sig ud af dansk politik, fordi man ikke stemte for en dagsorden fremsat af regeringspartierne, vil jeg konstatere, at det er en noget dristig påstand og en total nedvurdering af de demokratiske spilleregler.

For hvad er dansk politik? Det er vel at fremføre synspunkter og vedtage forslag til gavn for borgerne. Det er vel borgerne og vælgerne, der bestemmer, om Venstre eller andre melder sig ud af dansk politik, og ikke Socialdemokratiet eller CD. Og jeg tror, at fremtiden vil vise, at vi nok er mere rodfæstede i dansk politik end CD. Der nærmer man sig nok mere grænsen til at melde sig ud af dansk politik, i hvert tilfælde når man stemmer for dagsordensforslag, som er baseret på uvidenhed og manglende forståelse.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Også jeg føler mig nødsaget til at sige til hr. Peter Duetoft – selv om jeg havde ønsket, at det var unødvendigt – at jeg mener ikke, Det Konservative Folkeparti på nogen måde har meldt sig ud af forhandlingerne om Dithmerrapporten og de tiltag, der skal ske i den retning.

Men jeg håber, at det er forhandlinger, vi har med at gøre, og at det altså er muligt at flytte kommaer og stryge ord eller tilføje ord. Det var jo det, der var problemet med denne dagsorden, at når man får forelagt en dagsorden og får at vide, at den kan I elske, eller også kan I lade være, ja, så er det altså en lille smule vanskeligt. Det er i hvert fald ikke det, vi i Det Konservative Folkeparti forstår ved forhandlinger mellem ansvarsbevidste partier, så jeg håber på, at forhandlingerne omkring Dithmerrapporten, hvad enten det så er et regeringsoplæg – som det jo altså ikke er – eller ej, kommer til at foregå på en ganske anden måde, så der altså kan flyttes kommaer og ændres ord.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 39 af Peter Hansen-Nord (V) og Eva Møller (KF) forkastedes, idet 38 (V og KF) stemte for, 67 (S, SF, FP, RV, EL og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 19:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren:
»Hvad vil regeringen gøre for at sikre en CO₂-neutral energiforsyning i Danmark?«
Af Bent Hindrup Andersen (EL) og Jette Gottlieb (EL).

(Forespørgslen anmeldt 25/11 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 1/12 94).

Begrundelse

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg skal beklage forløbet af denne dag. Jeg havde egentlig troet, at der var en mulighed for forhandling om en anden placering, så man kunne få en bedre behandling af vores forespørgsel. Men sådan er det ikke. Forespørgslerne behandles i den rækkefølge, de er stillet.

Vi ønsker med vores forespørgsel at rejse en debat om energiforsyningen efter år 2005. Vi mener, det er nødvendigt, fordi der allerede i dag, bl.a. i forsyningsselskaberne og i energiselskaberne, bliver truffet beslutninger, som rækker langt ud over de næste 50 år. Efter vores opfattelse bør sådanne beslutninger ikke træffes i forsyningsselskaberne; det bør være Folketinget, der lægger retningslinjerne for en så vigtig ting som den fremtidige energiforsyning.

Det er så vores håb i denne debat at vinde tilslutning til, at regeringen iværksætter et analysearbejde med henblik på, hvordan man kan sikre det efter vores opfattelse vigtigste, nemlig en CO₂-neutral energiforsyning. Hvordan det kan gøres, vil jeg komme ind på i vores ordførtale.

Besvarelse

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg tror, at det i de tidligere debatter er gået klart igennem, at regeringen har de globale og nationale miljømålsætninger som højt prioriterede mål i energipolitikken. Jeg har i energiredøgørelsen og i debatterne her i dag redegjort for en lang række af de initiativer, vi allerede har taget, som gør dansk miljøpolitik stadig mere miljøvenlig.

Jeg kunne godt ønske mig, at det gik lidt hurtigere, men at omlægge et lands energiforsyning er ikke noget, man gør fra den ene dag til den anden. Det er resultatet af en langsigtet planlægning, hvor både forsyningsikkerhed og en samfundsøkonomisk fornuftig anvendelse af ressourcerne er faktorer, der nødvendigvis skal indgå i den langsigtede planlægning.

Reduktionsmålsætningen for år 2005 er et afgørende skridt på vejen. Den korte sigt indgår i den revision af »Energi 2000«, som jeg har bedt Energistyrelsen om at foretage, og som jeg har redegjort for over for Folketinget i dag. Denne revision skal sikre det umiddelbare og forholdsvis kortsigtede mål om en 20 pct.s reduktion af CO₂-emissionen i år 2005.

På længere sigt – og jeg tror, det var det, hr. Bent Hindrup Andersen især var interesseret i – skal vi arbejde hen imod et mere bæredygtigt energisystem og dermed også en energiforsyning, som i langt højere grad bør være CO₂-neutral, end tilfældet er i dag, og end tilfældet vil være i de nærmest kommende år.

Hvordan vi tager det næste store skridt hen imod en miljømæssigt bæredygtig energiforsyning, vil være et nøgleord i forbindelse med revisionen af »Energi 2000«. Det vil være et hovedformål at vurdere perspektiverne efter år 2005 og behovet for nye initiativer. Forudsætningen for en aktiv indsats på den lange sigt er dog, at vi når i mål på den korte sigt.

Lad os derfor i første omgang koncentrere kræfterne om at opfylde målsætningen for år 2005! Men lad os ikke glemme de langsigtede perspektiver! Som jeg sagde det, vil vi i forbindelse med revisionen af »Energi 2000« give vores bud på, hvad der skal ske efter år 2005, og vi deltager naturligvis meget gerne både i dialogen og i analysearbejdet om, hvordan disse perspektiver skal se ud, og hvordan de skal virkeliggøres.

Forhandling

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg takker for energiministerens kortfattede redegørelse. Den var imidlertid meget kortsigtet, og en af vores pointer med, at man burde have haft den her forespørgsel før de andre, er jo, at vi mener, at de korrigeringer, der skal ske i »Energi 2000«, bør tage udgangspunkt i, hvad det er, man vil med energiforsyningen på meget lang sigt.

Vi har lavet et udspil, som vi håber vil indgå i den debat, som skal være i forbindelse med revisionen af »Energi 2000«, og vi har vist i det forslag, vi har fremlagt, at det faktisk kan lade sig gøre at udbygge den vedvarende energi, således at man, hvis man satser alvorligt på det i dag, i år 2030 vil være i stand til at have en energiforsyning, der alene er baseret på sol og vind og brint som energibærere.

Vi mener, at man bliver nødt til at rejse disse langsigtede perspektiver. Det er sådan, at når DONG i dag træffer deres dispositioner, er deres plan, at den fremtidige energiforsyning i alt væsentligt skal baseres på gas fra Rusland. Det er efter vores opfattelse en utrolig farlig ting – ikke alene miljømæssigt, men også politisk og økonomisk – at placere sin lod i så ustabile områder som Rusland og oliestaterne.

Derfor mener vi også, at yderligere et aspekt i vurderingen af energiforsyningen bør være at tilstræbe i så høj grad som muligt national selvforsyning og derigennem politisk og økonomisk uafhængighed.

Alle er jo klar over, at der er udsigt til, at det er inden for en overskuelig årrække, 30 år eller 50 år, at gassen eller olien i Nordsøen slipper op. Det er også sådan, at de planer og de reserver, der ligger, alene er baseret på Rusland.

Vi mener, at de initiativer, vi kunne tage i dag, var at sætte et stykke forsknings- og udviklingsarbejde i gang, så Danmark for alvor kunne komme i spidsen, når det drejer sig om at udvikle solcelleenergien.

Der foregår stort set ikke noget arbejde af betydning andet end en enkelt eller to private virksomheder, som har lavet et stykke arbejde i forbindelse med brændselsceller, hvilket i øvrigt viser, at det godt kan lade sig gøre at omsætte også en elenergi til en brintbærende energi.

Vi mener, at udfasningen af de fossile brændsler er en vigtig politik, men sådan som »Energi 2000« lægger op til i dag, er det fortsat sådan, at den dominerende del skal være de fos-

sile brændsler, uanset at alle ved, at de slipper op på et tidspunkt, og at de til stadighed vil være med til at påvirke CO₂-belastningen.

Jeg skal derfor fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Idet Folketinget ønsker iværksat et analysearbejde med henblik på inden udgangen af 1995 at fastlægge en langsigtet energiplan for år 2030, der

1. sikrer en samfundsstyret udvikling af energiforsyningen og energiforbruget,
2. sikrer en samfundsstyret forsynings sikkerhed,
3. sikrer en løbende nedsættelse af energiforbruget,
4. løbende sætter nye skærpende krav til miljøbelastningen,
5. sikrer udvikling og opbygning af vedvarende energiteknologier og
6. sikrer en udvikling hen mod en CO₂-neutral energiforsyning,

går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 40).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i de videre forhandlinger.

Martin Glerup (S):

Intentionerne bag Enhedslistens forespørgsel er naturligvis påskønnelsesværdige, for vi må jo gøre alt, hvad vi kan, for at nedskære brugen af fossile brændsler i vores energiforsyning.

Det ville være en kæmpemæssig opgave, og jeg vil også tro, den er umulig, at lave hele energiforsyningen helt CO₂-neutral. Men det er klart, at vi skal den vej, og derfor skal vi styrke vedvarende energi-området gennem en styrkelse af vindenergi og biomasse, solenergi og biogas. Desuden skal vi arbejde målbevidst med integreret ressourceplanlægning, sådan at vi sparer på energien gennem isolering og ny teknologi. Vi skal beskæftige os med normer for elapparater, køleskabe, dybfrysere, opvaskemaskiner osv., sådan at man kommer ned i energiforbrug, for det er klart, at vi skal være så energieffektive som muligt, og vi skal sørge for at bruge så få fossile brændsler som muligt.

Men dette her er nærmest udtryk for en utopi, som jeg ikke mener vil blive aktuel, og derfor kan vi ikke stemme for dagsordenen.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg skal forsøge at fatte mig i korthed i forbindelse med denne forespørgsel og blot gentage noget af det, der er blevet sagt i løbet af eftermiddagen.

Vi har været med i Venstre i forbindelse med biomassehandlingsplanen. Vi har haft et forslag i dag om øget anvendelse af bioethanol og biodiesel, og så har diskussionen jo også drejet sig om, at vi har foreslået nogle større, men bedre vindmøller – alt sammen noget i retning af det, som forespørgslen vedrører, og derfor kan jeg sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at der er en udvikling i gang,

Derudover kan vi jo for at imødekomme ønsket endnu mere købe lidt mere fra Barsebäck eller Oscarshamn; det er nemlig helt CO₂-frit. Vi kan sagtens løse problematikken, som vi har påpeget i løbet af eftermiddagen, så CO₂-neutral el er absolut en mulighed.

Hvad angår dagsordenen, er der faktisk kun én ting, vi i Venstre kan stemme for, og det er den sidste linje, hvor der står: »går Folketinget over til næste sag på dagsordenen.«

Eva Møller (KF):

Også jeg skal i lyset af, at vi har debatteret energiforsyningen meget længe, fatte mig i korthed.

Vi er ganske enige med Enhedslisten – og det sagde jeg også allerede i mit allerførste indlæg her kl. ca. 10.30 i formiddags – i, at energiforsyningen er langsigtet og skal planlægges på lang sigt. Men jeg sagde også dengang, at vi ikke fandt det rimeligt, at man skulle lave disse planlægninger gennem minutløse dagsordener i Folketinget, hvor man punkt for punkt specificerede, hvordan det skulle se ud.

I Det Konservative Folkeparti føler vi os ganske trygge ved den dialog og det samspil, der findes mellem Folketinget og den til enhver tid siddende minister. Vi tror på, at man finder de korrekte målsætninger, og vi tror også på, at vi gennem anvendelsen af mange forskellige energikilder, herunder også det, vi har tilsluttet os gennem biomassehandlingsplanen og andre alternative energikilder, er på vej mod det, som hr. Bent Hindrup Andersen på Enhedslistens vegne ønsker. Men vi tror på den anden side, at målet er en utopi, hvis man ikke vil udnytte samtlige kendte teknologier og energikilder.

På den baggrund skal jeg tilkendegive, at Det Konservative Folkeparti ikke kan stemme for Enhedslistens dagsorden.

Anni Svanholt (SF):

Jeg skal også gøre det kort; debatten har jo kørt i lang tid. For os i SF er målet naturligvis også en bæredygtig energipolitik, og vi mener også, at der er behov for at igangsætte overvejelser om, i hvilken størrelsesorden CO₂-reduktionen skal være efter år 2005, og med hvilke midler man kan opnå den langt større reduktion.

Jeg hørte også, at miljø- og energiministeren i dag for ganske kort tid siden gav udtryk for, at der ved udgangen af dette år vil komme nogle tilkendegivelser af det mere langsigtede mål.

Men vi mener i øvrigt i øjeblikket, at det vigtigste er at sætte alle gode kræfter ind på – man kan sige koncentrere energien på – reelt at få gennemført den 20 pct.s reduktion, som er vedtaget gang på gang og for længe siden.

Men da vi mener, det kan være fornuftigt at få et analysearbejde i gang, stemmer vi for den dagsorden, der er foreslået.

Kim Behnke (FP):

Vi deler ikke Enhedslistens ønske om, at energiforsyningen i Danmark skal foregå CO₂-neutralt. Jeg skal i den forbindelse referere til mine bemærkninger under tidligere forespørgselsdebatter i dag.

Til gengæld deler vi selvfølgelig ønsket om, at de ressourcer, vi har i Danmark, bliver brugt og anvendt så fornuftigt som overhovedet muligt, men i den forbindelse mener vi ikke, at pisker er løsningen; det er guleroden. Det er det gode eksempel på magt. Det er ved at indføre forskellige takster på strømforsyning, sådan at mennesker med en tidsenhed bygget på deres elforsyning kan disponere fornuftigt, så vi får udglattet spidsbelastningerne. Det er den slags gode initiativer, gode argumenter over for borgere, erhvervsliv og andre, hvor de i deres private husholdning kan se en økonomisk fordel ved at spare på energien, vi er tilhængere af. Det er altså gulerodens magt frem for det, der også fra regeringen lægges op til nu at gennemføre, nemlig at man pisker dem, der ikke opfører sig ordentligt.

For at vende tilbage til min allerførste bemærkning her i formiddags: Vi mener ikke, at det, at mennesker bruger energi, er noget, de skal skamme sig over, at de skal være flove over det, og at de skal brændemærkes i den offentlige

debat, fordi de har et energiforbrug. Det er en helt naturlig ting på den del af jordkloden, hvor vi befinder os. Det er en betingelse for, at vi overhovedet kan leve her hele året. Ellers skal vi overgå til at være et nomadesamfund, hvad vi ikke kan anbefale. Danskerne skal have lov til at bruge energi med måde og med fornuft, og de skal ikke straffes økonomisk for det, og de skal slet ikke bildes ind, at der er realitet bag truslen om dommedag, hvis CO₂-emissionerne fortsætter for Danmark. Det bliver ingenlunde tilfældet.

Vi kan derfor ikke støtte Enhedslistens dagsordensforslag, og vi støtter ikke de intentioner, som Enhedslistens ordfører har motiveret sin forespørgsel med. Derfor må vi på dette punkt sige, at her er der meget langt mellem Enhedslistens synspunkter og Fremskridtspartiets synspunkter.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

En CO₂-neutral energiforsyning betragter jeg som en utopi, men samtidig som et ideal, vi skal tage forbillede i. I første omgang drejer det sig om at spare mest muligt på energien. Vi skal udnytte den enkelte kilowatt bedre, end vi gør for øjeblikket.

Kraftvarmeudbygning er et af de vigtige elementer i opnåelsen af større energieffektivitet. I fremtiden må det være sådan, at el og varme altid produceres samtidig.

Endelig drejer det sig om at få intensiveret overgangen til vedvarende energi. På globalt plan gælder det om at blive bedre til at udnytte de mest rigelige energikilder: de næsten 1000 billioner tønder olie, der i form af sollys varmer jordoverfladen hvert år, og de vinde, solvarmen skaber.

Danmark har været foregangsland på vindenergi og delvis også på solenergi, og det skal vi fortsætte med at være.

Desværre er vindmølleudbygningen næsten gået i stå. I forbindelse med opfølgning af »Energi 2000« må vi se på, hvad vi kan gøre for at give vindmøllerne mere vind i vingerne. Det drejer sig bl.a. om at få de små møller skiftet ud med større og mere effektive. En forhindring herfor er, at de, som har andel i gamle møller, mister deres ret til 30.000 kW og i stedet får ret til 9.000 kW. Det er et problem, vi må se på.

Vi må også se på, om det ikke skulle være muligt at friholde de små møller fra miljøafgiften på 500 kr. Desuden mener jeg, det er på tide, at vi ser på, om det ikke skulle være muligt at

styrke erhvervslivets interesse i at investere i vedvarende energi.

Endelig synes jeg også, ideen med skrabeel er værd at forsøge. Lad dog den bevidste grønne forbruger være med til at sikre vindmølleudbygningen eller andre former for vedvarende energi.

Også på solenergiområdet mener jeg at vi har mange muligheder for at komme videre, og jeg synes, at vi i forbindelse med opfølgningen af »Energi 2000« skal se på, hvordan vi kan styrke markedet for solenergi.

I Det Radikale Venstre glæder vi os over, at arbejdet med den nye energiplan er i gang, og vi ser frem til, at den bliver fremlagt til efteråret. Et væsentligt led heri bliver at styrke udviklingen af den vedvarende energi.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg siger tak for bemærkningerne. Jeg kan konstatere, at SF og Enhedslisten sådan set er de eneste i denne sal, som ønsker, at den fremtidige energipolitik ikke skal bygge på tro og betragtning. Tro er det, som De Konservative taler om. De tror, at målet om en CO₂-neutral energiforsyning er en utopi, og også Det Radikale Venstre betragter målet om en CO₂-neutral energiforsyning som en utopi.

Det, vi gerne ville, var at få lavet et seriøst analysearbejde, som kunne påvirke retningen for den fremtidige energiforsyning.

Vi noterer os dog også, at regeringen trods alt er villig til at begynde at diskutere lidt mere langsigtet i forbindelse med revisionen af »Energi 2000«. Og så ser vi helt ude i den anden ende af salen, at Fremskridtspartiet overhovedet ikke vil være med til at fremme målet om en CO₂-neutral energiforsyning.

Vi håber dog, at diskussionen om energien ikke er slut, og vi vil derfor fastholde vores forslag og arbejde med det formodentlig sammen med SF, sådan at det kan blive et lidt mere kontant forslag, vi kan stille resten af Folketinget over for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 40 af Bent Hindrup Andersen (EL) (se foran) forkastedes, idet 12 (SF og EL) stemte for, 94 (S, V, KF, FP, RV og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til miljø- og energiministeren og finansministeren: »Hvad kan regeringen oplyse om planerne for at indføre grønne afgifter for erhverv?«

Af Jes Lunde (SF) og Steen Gade (SF).

(Forespørgslen anmeldt 1/12 94. Fremme af forespørgslen vedtaget 7/12 94).

Begrundelse

Jes Lunde (SF):

Jeg venter spændt på ministerens svar.

Besvarelse

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Som jeg har redegjort for det nogle gange i dag, og som det også fremgår af regeringens tiltrædelseserklæring og regeringens grundlag, tillægger vi det positiv betydning at bruge økonomiske instrumenter i energi- og miljøpolitikken, og derfor har en række af regeringens medarbejdere på regeringens foranledning gennemført et analysearbejde, som også senere har dannet grundlag for drøftelser med erhvervene og med de politiske partier.

Der er i det arbejde fra udvalget peget på en række indsatsområder. Regeringen er enig i denne udpegning af indsatsområder. Ét område er afgifter på farlige stoffer. Regeringen agter i nær fremtid at fremsætte forslag om afgift på klorerede opløsningsmidler, på nikkel-kadmium-batterier og på blyakkumulatorer.

I overskuelig fremtid agter regeringen dernæst at fremsætte forslag til en pesticidafgift, og endelig håber vi naturligvis, at de forhandlinger, vi har haft hele dagen i dag om energibeskatning kombineret med aftaler om energisyn og alle de andre ting, som har været fremme i diskussionen i dag, som er nødvendige for at få målet om de 20 pct.s reduktion, må føre til en politisk enighed, der her i foråret kan danne basis for lovgivning på dette område, sådan at virksomhederne får rimelig tid til at tilpasse sig